

Виробництво

Робота для механізаторів є і взимку

Григорій Курбала

Володимир Шеремет

Олег Кулик

Хоча поля нині сплять під глибоким сніжним покривом, а велика частина техніки «відпочиває» на машинних дворах, механізаторам вистачає роботи й у морозні зимові дні. Так, працівники Ставківської тракторної бригади зараз виконують різноманітні роботи, необхідні для підприємства і навколишніх сіл.

Зараз на тракторній бригаді Ставківської філії трудяться 24 працівники на чолі з бригадиром Іваном Сивологою. Головне завдання механізаторів взимку, звісно, ремонти техніки – ґрунтообробних агрегатів, тракторів, автомобілів. Ще до Нового року були відремонтовані трактори МТЗ-921, МТЗ-82, три трактори Т-150, два сівальні агрегати СЗ-3,6. Зараз механізатори ремонтують два трактори «Фендт», чотири автомобілі. Над ремонтах насамперед працюють Василь Затона, Юрій Сиволога, Іван Гетало, Євген Поворознюк, Василь Нечитайло, Володимир Шеремет.

Утім, вправні руки механізаторів дуже потрібні й на МТФ №5. Так, нещодавно виникла потреба виготовити шкребки на транспортери для видалення ґною. За цю справу взявся

Іван Королев'ят

слюсар Григорій Курбала, зварювальні роботи провели Олег Кулик та Іван Королев'ят. Було виготовлено 100 шкребків. Завдяки цьому не знадобилося купувати ці деталі заводського виготовлення, а видалення ґною

на фермі стане якіснішим. Щодня допомагають працівники бригади й безпосередньо на фермі. Так, кожного дня тут працюють 1-2 зварювальники, які ремонтують переїзди, двері, транспортери з видалення ґною, полілки. Механізатори беруть участь у поточних фермських роботах. Так, Іван Гетало роздає корми, Євген Поворознюк працює на навантажувачі, Віктор Королев'ят, Олександр Сидоренко, Василь Нечитайло вивозять ґній, Іван Чупцов підвозить соломі, викачує каналізацію, Василь Затона на бульдозері проводить розчищення шляхів на фермі від снігу.

Юрій Сиволога

Допомагає бригада і мешканцям сіл. Зокрема, нещодавно згорів двигун на водонапірній башті у Дамасці. Ця башта не обслуговує виробничі підрозділи ПП «Агроєкологія», проте відновити водопостачання треба було швидко, тому що потерпали мешканці села. Тож на підприємстві прийняли рішення замінити двигун. Необхідні роботи разом провели працівники бригади монтажників, електрики підприємства і механізатор Василь Ярченко, який працює на автокрані. Також допомогли з відновленням водопостачання у Ставковому, де якраз на новорічні свята вийшов з ладу двигун на свердловині.

Чимало незручностей створили нещодавні снігопади – і для підприємства, і для мешканців сіл. Тому працівники і техніка бригади брали участь у розчищенні від снігу не тільки доріг до виробничих підрозділів, але й вулиць сіл Ставкове, Дамаска й Арсенівка.

Отже, робота на тракторній бригаді триває, а механізатори завжди готові до праці – на полях, фермі чи в ремонтній майстерні.

Михайло Курбала,
директор Ставківської філії

Актуально

Виводимо тваринництво на високотехнологічний рівень

«Агроєкологія» – підприємство, яке має свій досить стабільний рівень виробництва тваринницької продукції.

Однак аналіз технологічного процесу у тваринницьких підрозділах, генотипу тварин, годівлі та інших чинників, які впливають на продуктивність, засвідчив наявність резервів для її подальшого збільшення. Тому зараз у тваринницькій галузі нашого господарства відбуваються зміни, спрямовані на розкриття потенціалу виробництва.

Насамперед більше уваги стали приділяти високопродуктивним тваринам. Це важливо й для отримання високих надойв зараз, і для поліпшення стада в перспективі за рахунок його поповнення молодняком, народженим від високопродуктивних корів. Особливий акцент – на роботі з тваринами, що мають найвищу продуктивність – понад 30 л молока на добу. Найбільше таких корів на МТФ №5 та МТФ №2. Робота з ними має певні особливості, зокрема, це стосується годівлі.

Відома істина: молоко в корови на язичці. Утім, немає потреби годувати все стадо однаково. Корова повинна опла-

чувати корми молоком. Тому на всіх фермах ми розподілили корів по групах залежно від їхньої продуктивності. Відповідно до цього були проведені й перерахунки раціонів. Тепер всі тварини отримують корми залежно від добових надойв та з урахуванням розкриття потенціалу тварини. Причому, корови на перших місяцях лактації одержують додатковий «аванс» зверху розрахованого раціону, за рахунок якого нарощують молочну продуктивність.

Працюємо над тим, щоб роздавання кормів відбувалося чітко за графіком, з дотриманням кількості й пропорцій компонентів, які завантажують у кормороздавач, та ретельним їх перемішуванням. Для цього проведено моніторинг роботи трактористів на фермах, складено для них детальні плани. Відтепер кожен тракторист, який роздає корми, щодня звітує про свою роботу, записуючи, скільки яких компонентів було завантажено у кормозмішувач. Крім того, важливо вчасно реагувати на те, як худоба поїдає корми, й відповідно до цього вносити зміни щодо кількості корму до роздавання, але обов'язково із дотриманням пропорцій його компонентів. Це – завдання для завідуючих фермами.

Правильна годівля необхідна й для корів, які перебувають у сухостійному періоді. Тут також має значення продуктивність тварини. Так, виділення високопродуктивних корів в окрему групу на сухості й організація для них відповідного раціону дозволяє попередити ускладнення після пологів. Зокрема, за рахунок правильної годівлі можна уникнути такого не бажаного захворювання як післяпологовий парез. Для тварин з будь-якою продуктивністю важливо у цей період якнайменше піддаватися стресам. Зокрема – й викликаного зміною раціону відразу після пологів. Будь-яка корова після отелення знижує масу тіла, і це фізіологічний процес. Утім, наскільки тварина схудне, залежить також і від годівлі. Різка зміна раціону змушує організм не лише перебудовуватися відповідно до нового фізіологічного стану, а ще й пристосовуватися до іншої годівлі. Відтепер цей фактор стресу на підприємстві усунутий: ми змінюємо раціон не пізніше, ніж за два тижні до отелення.

Загалом через деякий час, коли все стадо повністю перейде на новий раціон з неухильним дотриманням всієї тех-

нології годівлі і тварини наберуть оптимальну живу вагу, ми побачимо позитивні зміни у продуктивності. Має збільшитися як валове виробництво молока, так і його якісні показники – вміст жиру, білку. Резерв для цього у наших корів є.

Перегрупування тварин, що відбулося останнім часом, мало на меті не тільки оптимізацію раціонів, а також створення більшого комфорту для худоби. Кожна секція розрахована на певну кількість худоби. Відповідно до цього у секціях зроблена необхідна кількість боксів і розрахована довжина кормового столу. Корови обов'язково повинні мати можливість повноцінно відпочивати, тобто лягати, коли цього хочуть. А це неможливо, якщо не вистачає місць для відпочинку. Крім того, щоб тварини мали вільний доступ до кормів, довжина кормового столу з розрахунку на кожну голову повинна бути не менше 65 см. Відповідно до цих чинників ми перевірили розміщення худоби й виявили, що є перевантажені секції. Тому під час перегрупування тварин привели їхню кількість у секціях до нормативної.

Продовження на 2 сторінці.

Фото Ганни Коєцької (5 шт.)

Виводимо тваринництво на високотехнологічний рівень

Фото Галини Козельської

Продовження. Початок на 1 сторінці.

Починаємо ретельніше працювати і з молодняком. Здоровий молодняк – запорука вирощування здорових корів, найбільш повного розкриття потенціалу їхньої продуктивності, отримання високих надойів. Зокрема, у зимовий період молодняк потребує більше вітамінів. Тому ми замовили препарати, які мають усунути дефіцит цих речовин. Звісно, використовуватимемо тільки ті препарати, які складаються з екологічно безпечних компонентів і дозволені для застосування в органічному виробництві. У теплий період року необхідні речовини молодняк отримує із зеленим кормом, тому важливо правильно організувати зелений конвеєр.

Узагалі здоров'ю худоби, зокрема, репродуктивному, приділяємо більше уваги. Адже міцний молодняк можна отримати лише від здорових нетелей і корів. А зараз існують проблеми із отеленнями в первісток, особливо молочної породи. Також виникають запитання щодо запліднення тварин. Хотілося б отримувати молодняк переважно від 1-2-го осіменіння. Це дозволить знизити затрати як безпосередньо на осіменіння, так і на утримання тварин у період, коли вони не виробляють продукцію. Крім того, кількість осіменіння до плідного є критерієм оцінки не тільки роботи операторів із штучного осіменіння, але й репродуктивного здоров'я тварин. Тому зараз ми шукаємо причини проблем. А виявивши їх, зможемо й вирішити.

Ще один чинник отримання якісного молодняку й підвищення продуктивності як молочної, так і м'ясної худоби, – використання найкращих бугаїв-плідників. Це стосується як їхнього генотипу, так і безпосередньо якості сперми. На жаль, в Україні зараз досить важко знайти таких плідників. Та, як стверджує відома приказка, добрий бик пів-стада вартий. Тому виходом із ситуації може бути використання сімені закордонних бугаїв. Можна замовляти його від кон-

кретних плідників через спеціалізовані українські племпідприємства. Це підніме племінну роботу в господарстві на вищий рівень.

У планах на 2016 рік – розвиток м'ясного скотарства. Будемо розширювати м'ясне стадо й підвищувати якість продукції. Ми маємо для цього всі умови. Насамперед, розводимо чудову абердин-ангуську породу, відому так званім мармуровим м'ясом, високий попит на яке є в усьому світі. А особливої цінності саме наша продукція набуває завдяки тому, що вона екологічно безпечна. Тому нею вже цікавляться мережі магазинів, які продають екопродукцію. Щоб порівняти м'ясо, отримане від нашої худоби, з продукцією провідних світових виробників, ми побували на дегустації, влаштованій у Києві супермаркетом «Good Vine». Ця торгівельна мережа відома тим, що в ній можна купити найкращі продукти з усього світу, а також великим асортиментом органічних продуктів. Завідаючи МТФ №2 та №4, де є відгодівля худоби, змогли отримати уявлення про те, якою має бути високоякісна мармурова яловичина. Звісно, стейк, зроблений з м'яса абердин-ангусів, вирощених у США, був поза конкуренцією. Адже американці мають відпрацьовану десятиліттями технологію вирощування й відгодовлі м'ясної худоби спеціально для отримання такого м'яса для гурманів. Завдяки цьому досягли майже фантастичного результату: 85% туші можна використовувати для приготування стейку. Це дозволяє спеціалізованим фермам отримувати великі прибутки.

Наша худоба теж здатна давати такий високоякісний продукт. Для цього треба насамперед організувати правильну годівлю. Ми вже розпочали зміни у раціонах для ангусів. Плануємо отримувати яловичину двох різновидів – мармурову й звичайну. Відповідно використовуватимемо різні раціони для тварин на відгодівлі. Зрозуміло, що це вимагає такого ж ретельного підходу до роздавання кормів, як і для молочної худоби.

Неухильне дотримання всіх елементів технології неможливе без чіткої організації праці й обліку. Тому ми розпочали перехід на електронну версію ідентифікації тварин. Це зручно, прозоро, знижує кількість помилок, заощаджує кошти. Завершили інвентаризацію тварин. Зараз зводимо результати по фермах. Виявилось, що не на всіх фермах журнали руху худоби вели за встановленої форми, у деяких підрозділах їх зовсім не було, або їх нерегулярно заповнювали. Те саме стосується журналів обліку приплоду. Тому вже заведені нові, прошиті, з відповідними графами журнали. На кожній фермі поставили комп'ютери із програмами «Excel» і «Орсек». Організоване навчання для обліковців. Завдяки посиленню контролю за рухом худоби й заходам із поліпшення її обліку, вже зараз знаємо, на якій фермі і в якій секції перебуває та чи інша тварина. Раніше із цим існували проблеми. Також посилено контроль за чистотою молочних блоків. А це напряму впливає на чистоту молочної продукції.

...Ми продовжуємо рухатися до завдання, визначеного на 2016-й рік: перейти на високотехнологічний рівень у тваринництві з чітким, правильним виконанням всіх виробничих процесів. Але неможливо все змінити водночас. Тому намічені заходи проводимо за планом. Не все виходить відразу, адже в кожного працівника виробилися певні звички, необхідність щось змінювати треба усвідомити, а потім ще й докласти зусиль, щоб виконати нові завдання. Але як приємно, коли, подолавши всі труднощі, люди радіють і говорять: «Ми це зробили!». Досягнення нашої мети – завдання для команди, тому важлива і робота ветеринарної, зоотехнічної служби, керівництва ферм, і праця всіх робітників, зайнятих у тваринництві. Сподіваюсь, що так – разом, командою, ми зробимо все, що намітили.

Оксана Прокопенко,
заступник генерального директора

Молоді спеціалісти

Опановуючи професію ветлікаря

Наше підприємство здавна – традиційне місце для практичного навчання студентів різних спеціальностей аграрного профілю. ПП «Агроекологія» має статус філії Полтавської державної аграрної академії. Тож зараз у нас проходять переддипломну практику два майбутніх спеціалісти ветеринарної галузі.

Студенти 4 курсу факультету ветеринарної медицини ПДАА Михайло Малошенко і Галина Брагінець в «Агроекології» вже не вперше. Минулого літа вони тут були на виробничій практиці після 3-го курсу разом з усією своєю групою.

– Нам сподобалося ставлення до студентів на підприємстві, – говорить Михайло Малошенко. – Спеціалісти господарства нам все показували, розповідали, дозволяли пробувати лікувати тварин.

Завдяки такому ставленню в студентів залишилися найкращі спогади про «Агроекологію». Тож, коли постало питання, де проходити переддипломну практику, Михайло й Галина без коливань попросилися знову в наше господарство.

Майбутні ветеринари приїхали на місяць. Їх забезпечили житлом, харчуванням, їхню роботу курирує головний ветеринарний лікар «Агроекології» Анатолій Колотай. Основне місце, де студенти отримують нові знання й практичні навички, – МТФ №1. Тут ними опікується ветлікар Катерина Загородня. Але в разі потреби практиканти бувають і в інших підрозділах господарства.

Фото Галини Брагінець

Михайло Малошенко прагне навчитися лікувати велику рогату худобу

Михайло Малошенко вже має матеріали для дипломної роботи, яка в нього стосується свинарства: їх він збирав на Миргородщині, звідки сам родом. А в нашому підприємстві він навчається працювати з великою рогатою худобою. Хлопець пояснює, що в Полтаві доводиться мати справу насамперед з дрібними тваринами – собаками, кіш-

ками, яких лікують у ветеринарній клініці академії. Але справжній фахівець повинен мати навички роботи і з великими тваринами. Це, на переконання Михайла, знадобиться, якщо доведеться працювати в аграрному підприємстві, і навіть просто під час життя в селі, де подекуди необхідна допомога худобі з особистих господарств селян.

Галина Брагінець, навпаки, планує працювати в клініці для дрібних тварин. Проте, вона збирає матеріали для дипломної роботи на тему «Субклінічні мастити у корів». Крім того, теж вважає за доцільне попрактикуватися у лікуванні великої рогатої худоби. Тому також кожного дня вирушає на ферму.

– У мене вже є деякі матеріали для дипломної, – розповіла дівчина. – Так, одного разу на МТФ №4 ми брали проби молока для досліджень у чотирьох корів, яких лікували від маститу. Виявилось, що три з них уже зовсім здорові, їх перевели до решти тварин. А четверту ще треба лікувати. Ці дані я використаю у своїй роботі.

Під керівництвом ветеринарних спеціалістів господарства студенти роблять все, що колись знадобиться і в самостійній фаховій діяльності: беруть у корів проби крові на аналізи, проводять вакцинацію, допомагають під час отелень, у розчищенні копит тощо. Хоча робота нелегка, сповнені натхнення й оптимізму. Адже й саме підприємство подобається. За словами студентів, воно дуже відрізняється в кращий бік від багатьох, де доводилося бувати. А ще надихає розуміння того, що завдяки цій практиці вони наближаються до опанування омріяної професії. А нам приємно, що можемо молоді у цьому допомогти.

Юлія Лега,
завідуюча відділом кадрів

Органічні технології

Органічні добрива врятують від скрути

П'ята частина українських аграріїв думає про відмову від застосування мінеральних добрив через їхнє значне подорожчання останнім часом. Та, щоб у такому випадку не втратити врожай, вони мають шукати альтернативу. Зберегти й підвищити родючість ґрунту допоможе повернення до внесення органічних добрив.

До різкого підвищення цін на мінеральні добрива в 2015-му році призвів цілий ряд факторів, серед яких – знецінювання національної валюти, перебої з виробництвом добрив на вітчизняних хімічних підприємствах, складна процедура отримання дозволів на імпортування добрив. Тому ціна, скажімо, на аміачну селітру за рік зросла більше ніж утричі. Через це, згідно з результатами опитування, проведеного Українським клубом аграрного бізнесу, дефіцит мінеральних добрив відчували близько 40% господарств, а скоротити чи й зовсім припинити їхнє внесення на свої поля збиралися 20% аграріїв. Загалом, за оцінками Міністерства аграрної політики та продовольства, напередодні осінньої посівної сільгоспвиробникам країни не вистачало 420 тис. т азотних добрив. Цілком ймовірно, що на початку нового сільськогосподарського року ці проблеми загостряться в зв'язку зі змінами у податковому законодавстві.

Якщо до високої ціни мінеральних добрив додати ще й їхній негативний вплив на ґрунт і водні ресурси, шкоду від потрапляння тих чи інших хімічних речовин у кінцевий продукт, використання великої кількості енергії та природних ресурсів для виробництва таких добрив, стає зрозумілим, що існує реальна потреба чимось їх замінити. Адже обійтися зовсім без удобрення полів неможливо: за кілька років виснажена земля не родитиме взагалі. Рішення цієї проблеми відоме землеробам здавна: це – використання органічних добрив, зокрема, гною тварин. Колись будь-яке господарство мало як рослинництво, так і тваринництво. Це дозволяло використовувати відповідним чином підготовлений гній для удобрення полів. Навіть за наявності мінеральних добрив, їх використовували паралельно з органічними. Та масштабний розвиток хімічної промисловості, вузька спеціалізація господарств, відмова багатьох керівників від тваринницької галузі призвели до того, що основою врожаїв стало використання саме мінеральних добрив. Сумні наслідки залежності сучасного сільськогосподарства від «хімії» ми можемо спостерігати зараз, у часи економічної нестабільності.

Альтернативу такому підходу можна побачити в ПП «Агро-екологія». За рішенням його засновника, а тоді – голови колгоспу ім. Орджонікідзе Семена Антонця, 1978 року тут відмовилися від застосування гербіцидів та інших агрохімікатів, а за кілька років – і від мінеральних добрив, які замінили перегноєм, сидератами, використанням поживних решток, ґрунтово-трав'яного компосту, біологічного азоту, отриманого за допомогою багаторічних бобових трав. Це надало господарству цілий ряд переваг. Звісно, головна з них – перехід на технології органічного землеробства, що дозволяє виробляти екологічно безпечну продукцію найвищої якості. Проте, є й ряд інших позитивних результатів. Це, зокрема, природне підвищення родючості ґрунту, унікальна технологія якого розроблена й відпрацьована на практиці Семеном Свиридоновичем. Використання органічних добрив сприяє розвитку ґрунтової біоти, підтриманню біорізноманіття в агробіоценозах, накопиченню й збереженню вологи в продуктивному шарі ґрунту, утворенню його оптимальної структури. Пригнітений шар повітря на полі, де внесений гній, містить підвищену кількість вуглекислого газу, який рослини використовують для синтезу органічних речовин. За даними науковців, свіжий підстилковий гній містить в середньому 77,3% води, 20,3% органічних речовин, 0,45% загального азоту, 0,28% білкового азоту, 0,14% аміачного азоту, 0,23% фосфору, 0,5% калію, 0,4% кальцію, 0,1% магнію. При внесенні підготовленого гною у кількості 50 т/га, з ним у ґрунт надходить в середньому 250 кг азоту, 125 кг фосфору, 185 кг калію, 300 кг кальцію, 50 кг магнію, 160 г бору, 120 г марганцю та інші мікроелементи. А ще використання органічних добрив веде господаря до економічної незалежності.

Фото Сергія Назаркіна

ті. Адже, за будь-яких коливань курсу валюти й ціни на продукцію хімічної промисловості, він не залишиться без добрив, тому що виробляє їх у власному господарстві.

Основним органічним добривом, яке використовують у ПП «Агро-екологія», є перегній. Його отримують із підстилкового гною великої рогатої худоби. На п'яти фермах підприємства утримують понад 5,5 тисячі голів ВРХ, від яких у 2015 році одержали понад 76 тис. т гною. Причому, перед тваринниками поставлене завдання: гній із ферм має вивозитися певної консистенції. Для того, щоб з підстилкового гною отримати якісне добриво, він не повинен бути рідким. Оптимальна кількість соломки, яку роздають коровам на підстилку щодня, – 5 кг на голову. У цьому випадку підстилка добре вбирає в себе рідкі фракції, що сприяє збільшенню кількості азоту, під час зберігання гною з нього повільніше вимиваються поживні речовини, бактерії, необхідні для його переробки, швидше розвиваються.

Останніми роками працівники ферм уже більш свідомо підходять до того, що гній для органічного господарства – це не відходи, а сировина для виробництва добрив. Завдяки цьому в більшості випадків гній з тваринницьких підрозділів вивозиться потрібної якості.

Добре організоване й зберігання гною. Для нього відводять спеціальні майданчики, на яких за допомогою кілочків розмічують, де повинні бути бурти. Воді, які вивозять гній з ферм, висипають його рівною стрічкою, утворюючи довгі кагати завширшки 15 метрів. Між сусідніми кагатами залишають 10-метрове вільне місце. Зверху готові бурти вкривають чистою соломою, яка захищає майбутнє добриво від вимивання, вбирає в себе випари, що містять цінний азот. Через кілька місяців такого зберігання кожен два сусідні кагати за допомогою бульдозерів згортають в один. Завдяки цьому відбувається перемішування маси, вона збагачується киснем, що стимулює нову потужну хвилю розвитку бактерій й пришвидшує процеси переробки органічних речовин. Це дозволяє не чекати закінчення «дозрівання» гною 2-3 роки, як за класичної технології, а отримати готове добриво менше ніж за рік. Таким чином швидше вивільняються відведені для цього площі, підвищується якість перегною, в якому зберігається більше поживних речовин. Отримане за цією технологією добриво має приємний запах, оптимальну консистенцію – не рідку, але й не занадто щільну. За влучним висловом Семена Антонця, таке добриво можна намазувати на землю, як «масло на хліб».

До речі, сам процес внесення, що теж відбувається за технологією, розробленою в «Агро-екології», нагадує якраз таке «намазування». У полі працює комплекс техніки. Спочатку йдуть гноєрозкидачі. За ними пускають шлейф-трубу, яка вирівнює поверхню поля, рівномірно розтягаючи по ній окремі купки перегною. Після цього добриво заробляють у ґрунт дисковою бороною. Все це відбувається протягом одного дня. Завдяки цьому вдається досягти найповнішого збереження поживних речовин: перегній залишається на поверхні лічені години, тому не підсихає, азот із нього не випаровується й не вимивається.

Інший прийом, який підвищує ефективність внесення перегною, – використання його в комплексі із багаторічними травами і сидератами. Так, його вносять на поля, де перед цим вирощували бобові кормові культури, а також сумішку зернових і бобових на корм. Земля, збагачена азотом за рахунок діяльності бульбачкових бактерій, отримує також органіку від залишеної стерні й коріння рослин, і до всього цього додаються поживні речовини перегною. Відразу кілька переваг має внесення перегною по сидератах. По-перше, сидерати збагачують ґрунт мікроелементами, завдяки чому удобрення стає збалансованим. По-друге, грибки й мікроорганізми свою «роботу» розпочинають із розкладання зеленої маси сидератів, які тут виступають своєрідним каталізатором, а вже з них переходять на гній. Та головне – таке подвійне удобрення швидко підвищує родючість землі.

Це цілком справедливо й для тих випадків, коли гній вносять не по сидератах, а, навпаки, гречку на сидерат висівають відразу після внесення перегною. Унікальна технологія, яку не побачиш ніде, крім «Агро-екології», розроблена С. С. Антонцем. Гречка фіксує поживні речовини гною і захищає добриво від вимивання з ґрунту. Крім того, утворює потужну зелену масу, завдяки чому кількість органіки на полі ще збільшується. Приробляють такий сидерат, коли рослини починають квітнути. Цю технологію використовують перш за все там, де поле потребує «реабілітації», тобто відновлення втраченої родючості. В «Агро-екології» є площі, яке підприємство взяло до себе в обробіток порівняно недавно – трохи більше десяти років тому. Попередні користувачі на них застосовували звичайні методи господарювання з використанням агрохімікатів. Тому земля була не в найкращому стані, зі значно нижчим вмістом гумусу, ніж у ґрунтах, які підприємство обробляє за органічними технологіями вже кілька десятиліть. Отже, щоб поліпшити їх, і розроблена особлива технологія. На полях, удобрених таким чином, висівають насамперед основну зернову культуру – пшеницю озиму й отримують добрі врожаї.

Протягом 2015 року на поля підприємства було внесено майже 55 тис. т перегною. Таким чином удобрили 455 га, внівши в середньому понад 120 т/га. Звісно, норми внесення відрізняються від поля до поля, залежно від стану ґрунту й попередників. Роботи із внесення перегною тривають протягом кількох місяців, ритмічно й за планом, що дозволяє оптимально задіяти техніку й працівників, вчасно підготувати поля до висівання наступних культур.

Своїм багатим досвідом роботи за органічними технологіями, в тому числі – природного відтворення родючості землі, використання органічних добрив різних видів С. С. Антоненко хоче ділитися з усіма, хто хоче працювати без «хімії». Зараз цей досвід стає дедалі ціннішим, адже в зрізці того, як можна працювати успішно, не будучи залежним від цін на мінеральні добрива, гербіциди та інші агрохімікати. Безумовно, такі технології багатьом аграріям здатні допомогти подолати скруту й вийти на новий рівень господарювання.

Сергій Сиволога, агроном

Фото Сергія Назаркіна

Людина науки

Незгасний світоч – Микола Гришко

Національний ботанічний сад та ПП «Агроекологія» пов'язує давня дружба. Саме завдяки науковцям з ботсаду на Шишаччині оселилися унікальні рослини. А заснував на київських пагорбах цей прекрасний Сад наш славетний земляк із Полтави.

Кмітливий працелюбний, веселий, дотепний... Саме так можна охарактеризувати академіка Миколу Гришка. Нині виповнилось 115 років із дня його народження. Ця вікопомна дата переплітається із іншою – 25-річчям присвоєння його імені головному ботанічному саду України. Тож маємо сьогодні нагоду розкрити читачам грані особистості знаного вченого-біолога та організатора науки України.

На світ Божий Микола Гришко з'явився у Святвечір, 6 січня. Ще й досі в Полтаві, в районі вулиці Монастирської, стоїть будиночок, в якому народився вчений зі світовим ім'ям. Зростав він у мереживному оточенні садків, на природі. З дитячих літ залюбки допомагав дорослим поратися на городі, спостерігав, як поволі, але невпинно, зростають у саду груші й яблуні, а взимку доглядав за кімнатними рослинами. Вже дорослим, згадуючи роки свого дитинства, Микола Миколайович наголошував, що саме у Полтаві в нього, тоді ще зовсім малого хлопчика, зародилася любов до рослин, «до пізнання і розумного використання їх властивостей». Це почуття, за словами академіка, й визначило його подальшу долю – бути агрономом.

У 1925 році Микола Гришко закінчив Полтавський агрокооперативний політехнікум (нині це – Полтавська державна аграрна академія), отримавши диплом із відзнакою. На здібного студента звернуло увагу керівництво навчального закладу. Його направили до Києва для здобуття, окрім агрономічної, ще й педагогічної освіти. Понад 20 років Микола Гришко присвятив викладанню агрономічних дисциплін у Києві, Сумах, Чернігові, Глухові. Та де б не працював Микола Миколайович, він займався

Микола Гришко

дослідницькою роботою. І це принесли свої плоди: він здобув професорське звання ще у молодому віці. Його дуже поважали студенти, причому не лише рідного біологічного, а й інших факультетів, залюбки відвідували його лекції.

Микола Гришко першим написав і видав україномовний «Курс загальної генетики» (1933 р.). Наукову працю незабаром перевидали російською мовою, вона стала базовим підручником для наступних поколінь. «Курс загальної генетики» у повоєнні роки був перевиданий також і в Європі.

Але, незважаючи на успіх на педагогічній ниві, Микола Гришко згодом обрав-таки інший шлях – пішов у науку. Всесвітню славу наш земляк здобув, зокрема, як дослідник зміни спадковості у рослин. Виведені разом зі своїми із учнями нові сорти конопель давали на 30-50% більше волокна і були придатні до механізованого збирання. До речі, вчені з Франції, Польщі, Італії, Угорщини почали використовувати розроблені Гришком селекційно-генетичні методи.

Результатом копії роботи Миколи Гришка на селекційній ниві стало присудження йому найвищого наукового ступеня – доктора сільськогосподарських наук без захисту докторської дисертації. Це відбулося у 1936 році, а через три роки його обрали дійсним членом

(академіком) Академії наук України (нинішньої Національної академії наук).

На жаль, цькування, яких зазнали провідні радянські генетики у 1940-х роках, не оминув і академіка М.М. Гришка. Але це не зламало його, не змусило відступити від наукових і людських позицій – він залишився вірним генетиці.

Найулюбленішим дітищем Миколи Гришка став Центральний республіканський сад АН УРСР, який розбудовували під його керівництвом. Вже у березні 1944 року, очолюваний Миколою Миколайовичем невеликий колектив співробітників, фронтників та жінок, взявся за роботу. З часом їх улюблений сад перетворився на Національний ботанічний сад НАНУ, якому в 1991 році присвоїли ім'я його розбудовника – Миколи Гришка. Національний ботсад, який розкинув свої шати у Києві на схилах Дніпра, є не лише зеленою перлиною України, її візитівкою, а й живим пам'ятником нашому землякові, вченому зі світовим ім'ям – Миколі Миколайовичу Гришку. Адже він завжди підкреслював: «Ми будемо ботанічний сад на віки, як живий пам'ятник. Сад буде в числі найкращих у світі». Ці пророчі слова збулися.

Нині науковий колектив Саду веде велику науково-дослідну роботу. Щедро ділиться своїми здобутками з однопідприємцями. Наведемо лише приклад співпраці науковців Саду з ПП «Агроекологія». На чолі з директором ботсаду членом-кореспондентом НАНУ Наталією Заїменко, вчені вивчають мікрофлору ґрунтів господарства при багаторічному веденні тут органічного землеробства. Величезний комплекс унікальних аналітичних досліджень виконав професор Джамал Рахметов. Сорти нових кормових культур його селекції вже кілька років вирощують у господарстві. У меморіальному саду дачі Володимира Короленка в Хатках росте крупноплодний кизил сорту «Семен», виведений і особисто посаджений професором Світланою Клименко. Кімнати Короленкової дачі, так само, як і ошатне приміщення Центру органічного землеробства ПП «Агроекологія», прикрашають вічнозелені екзоти, подаровані членом-кореспондентом НАНУ Тетяною Черевченко...

Хіба в усьому цьому немає часточки праці та інтелекту Миколи Гришка? Впевнені – є! Тому й не згасає цей світоч.

Віктор Самородов,
Людмила Чеботарьова, краєзнавці

Шкільне життя

Пісня – душа народу

Математика наука серйозна і жартів не любить, тому на уроці Ольги Бадули, вчительки математики Ставківської загальноосвітньої школи, всі учні серйозні і зосереджені. Інша справа – позаурочний час. Ольга Іванівна закохана в українську народну пісню. Колись сама співала у хорі та ансамблі сільського будинку культури, а сьогодні прищеплює любов до пісні школярам.

Нещодавно у школі відбулося свято української пісні, що вже стало традиційним. У цей день у їдальні варять вареники, накривають столи святковими скатертинами. Всі учні одягнені у вишиванки. Після пригощання варениками, Ольга Іванівна як господиня свята звертається до учнів зі словами вітання, а далі починається саме дійство. Кожен клас презентує свою пісню. Під час виконання використовують народні інструменти, інсценізації. У кінці свята визначають переможців. Ними цього разу стали найменші учасники – першокласники, за що були нагороджені бурхливими оплесками та солодким призом. У кінці свята всі разом, і учні, і вчителі, виконали пісню «Цвіте терен».

Свято української народної пісні у школі вже стало традиційним: протягом двох років його тут проводять у кінці кожного семестру. Це – частина великої роботи, яку учителі і учні школи проводять у рамках участі у Всеукраїнській експедиції

«Моя Батьківщина – Україна» за напрямком «Із батьківської криниці». Вони працюють за темою «Пісня – душа народу». За цей час під керівництвом педагогів О. Бадули, О. Хижної уже зібрано багатий фольклорний матеріал. Робота ставківських вчителів і школярів нагороджена дипломом II ступеня відділу освіти Зінківської райдержадміністрації.

Олена Хижна, педагог-організатор
Ставківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Іменинники лютого

- 1 лютого**
Оксана Володимирівна ФЕДЮК, санітар
- 2 лютого**
Василь Іванович ЗАТОНА, механізатор
Ганна Василівна ЛАВРУШКО, завідувача МТФ №2
- 6 лютого**
Григорій Олексійович КУРБАЛА, слюсар
- 7 лютого**
Марія Петрівна СИДОРЕНКО, завідувача МТФ №1
- 8 лютого**
Віра Іванівна ЧЕРНЕНКО, завгосп
Олексій Олексійович РОСТОВСЬКИЙ, оператор
- 9 лютого**
Катерина Сергіївна КОЛІСНИК, референт
Володимир Григорович РЕЗИНКА, охоронець
- 10 лютого**
Надія Віорелівна ЯРОШ, завідувача гуртожитком
Ігор Віталійович ШКУРИНСЬКИЙ, газозварник
- 12 лютого**
Ігор Валерійович ЧЕРНЕЦЬКИЙ, ветлікар
- 13 лютого**
Анатолій Васильович ПУГАЧ, водій
- 14 лютого**
Іван Іванович ВЕРНИГОРА, оператор
- 15 лютого**
Василь Михайлович ДЕМОЧКО, водій
Ольга Дюлівна САЛО, доярка
Володимир Петрович БАШЛІЙ, оператор
Анна Володимирівна ЧЕРНЕЦЬКА, кухар
- 16 лютого**
Микола Миколайович П'ЯНИДА, обліковець
- 19 лютого**
Наталія Іванівна ШЕВЧУК, охоронець
- 20 лютого**
Василь Васильович ТАРАСЕНКО, доглядач
Сергій Михайлович МОІСЄНКО, свинар
Тетяна Іванівна ОМЕЛЯНЕНКО, економіст
- 21 лютого**
Олександр Дмитрович ШЕПЕЛА, охоронець
- 23 лютого**
Василь Іванович РОЄНКО, охоронець
Яна Володимирівна МАТЛЯК, доярка
- 25 лютого**
Алахверді Гаріб-огли МОЧАНОВ, охоронець
Юрій Михайлович СИВОЛОГА, механізатор
Тетяна Василівна ЧЕПЕЛА, санітар
Андрій Павлович СУХОРУЧКО, механізатор
- 26 лютого**
Володимир Іванович МІЛЬКА, механізатор
Володимир Олександрович ШЕРЕМЕТ, механізатор
- 27 лютого**
Іван Дмитрович ЛЕСИК, тваринник
- 28 лютого**
Олексій Васильович КОТОВ, охоронець
Віталій Людвігович ШКУРИНСЬКИЙ, газозварник

**Щиро вітаємо іменинників
та бажаємо здоров'я, щастя,
оптимізму й усіляких гараздів.**

Від щирого серця

Наскільки впевненіше і спокійніше відчуваєш себе, коли в скрутну мить можна сподіватися на допомогу. Так сталося в нашій родині – захворів чоловік і йому терміново зробили операцію.

Висловлюємо щирі вдячність небайдужому керівництву ПП «Агроекологія» в особі Антоніни Семенівни Антоненць, Юлії Дмитрівни Леги, Михайла Олексійовича Курбали, Юлії Миколаївни Кулик за моральну підтримку і фінансову допомогу в оплаті операції Миколи Григоровича Півньова. Хай ваші родини омине біда і панує лише добробут, щастя і радість. Міцного здоров'я всім вам і мирного неба над головою. Низький уклін!

*З великою вдячністю і повагою,
сім'я Півньових із с. Ставкове*

ДЯКУЄМО ЗА ДОПОМОГУ

У нашій родині сталося горе – померла мама, бабуся, чудова людина Бойко Євдокія Марківна. Та знайшлися добрі люди, які не залишили сам-на-сам з бідой, проявили співчуття й допомогли. Дякуємо засновникам ПП «Агроекологія» Семену Свиридоновичу і Антоніні Семенівні Антоненць, диспетчеру Катерині Іванівні Ярченко, водію Івану Королев'яту, бригаді теслярів, сусідам за те, що проявили турботу у цю скрутну хвилину, надали допомогу в похованні.

З повагою, дочка К. В. Бойко, зять В. І. Капленко, син І. В. Бойко, невістка Л. М. Бойко, внуки, правнуки

«АГРО-ЕКО» – науково-виробниче видання ПП «Агроекологія»

Зареєстровано управлінням у справах преси та інформації облдержадміністрації 25.08.2003 р. Св. ПЛ 596

ЗАСНОВНИК:
Приватне підприємство
«Агроекологія»
ВИДАВЕЦЬ:
Приватне підприємство
«Агроекологія»

ШЕФ-РЕДАКТОР:
С.С. Антоненць
**ВІДПОВІДАЛЬНА
ЗА ВИПУСК:**
Г. А. Козельська

РЕДКОЛЕГІЯ:
А.С. Антоненць,
В.М. Самородов,
К.І. Ярченко,
Ю.Д. Лега.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
38013, Шишацький район,
с. Михайлики, вул. Леніна, 26
тел. (05352) 9-78-59, 9-76-36.
Газета виходить двічі на місяць.
Наклад: 1300 екз.

ВІДДРУКОВАНО
у ТОВ «Видавництво
«Миргород»
Зам. №
Розповсюджується
безкоштовно.